

Άρειος Πάγος 232/1972, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 20/72 σελ. 914

Περίληψη: Εργάτης. - ατύχημα εργατικών εκ "βιαίου συμβάντος". - έννοια κατ' άρθρ. 1 ν. 551/1915. - όροι υπαγωγής και ασθενείας εκδηλωθείσης ή επιδεινωθείσης εξ εκτάκτου και αιφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αιτίου κατ' εκτέλεσιν εργασίας ή εξ αφορμής αυτής. - προϋπάρχουσα ψυχική νόσος εις ασυρματιστήν υποτροπιάσασα άνευ εξωτερικού τινός αιτίου. - πνιγμός εις ωκεανόν υπό το κράτος τοιαύτης νόσου, - δεν συνιστά εργατικών ατύχημα.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο κ. Λ. ΚΑΝΕΛΛΑΚΟΣ, αντιπρόεδρος

Εισηγητής ο κ. Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΙ/4ΠΟΥΛΟΣ, αρεοπαγίτης

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Κότσιρας, Γ. Ρεδιάδης

Επειδή, κατά το άρθρ. 1 του διά του β.δ/τος της 24.6./25.8.1920 κωδικοποιηθέντος ν. 551/1915, ως ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος θεωρείται και ο θάνατος του εργάτου ή υπαλλήλου των εν άρθρω 2 εργασιών και επιχειρήσεων, εάν είναι αποτέλεσμα, εκτός άλλων, και νόσου προκληθείσης, εκδηλωθείσης ή και επιδεινωθείσης εξ εκτάκτου και αιφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αιτίου ασχέτου μεν προς την σύστασιν του οργανισμού του παθόντος και προς την βαθμιαίαν και προοδευτικήν εξασθένησιν και φθοράν του, ως εκ της φύσεως και του είδους της εργασίας του και των συμφύτων προς αυτήν δυσμενών επαγγελματικών όρων, συνδεομένου όμως με την εργασίαν ως εκ της εμφανίσεως αυτού εν τη εκτελέσει ή εξ αφορμής αυτής. Εις την τοιαύτην έννοιαν εμπίπτει και η όλως εξαιρετική και υπό εκτάκτους και ανωμάλους συνθήκας, καθώς και η κατά παράβασιν των ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας εκτελουμένη εργασία, υπό την αυτονόητον προϋπόθεσιν ότι και αύτη, ως άλλως τε και παν έτερον βιαίον συμβάν, θα κρίνηται ανελέγκτως υπό του δικαστηρίου της ουσίας, βάσει των εκάστοτε συντρεχόντων περιστατικών, ως αποχρώσα ή πρόσφορος αιτία της νόσου και του μετ' αυτού συνδεομένου κατά τον ίδιον τρόπον ατυχήματος κατά την κρατούσαν και ισχύουσαν υπό του Αστικού Κώδικος περί αυτής θεωρίαν. Εν προκειμένω το κατ' έφεσιν δικάσαν πρωτοδικείον ανελέγκτως εδέξατο εν τη προσβαλλομένη αποφάσει του, ως αυτής προκύπτει, ότι ο υιός του αναιρεσειόντος-ενάγοντος, ναυτολογηθείς την 14.11.1967 επί του πλοίου της αναιρεσιβλήτου-εναγομένης διά συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, ως ασυρματιστής, εξετέλεσε την εν τω πλοίω υπηρεσίαν υπό συνθήκας εντελώς ομαλάς εις το νότιον ημισφαίριον από της άνω ναυτολογήσεως μέχρι του κατά την 5ην Μαρτίου 1968 επελθόντος θανάτου του. Η θάλασσα ήτο ανήθως ήρεμος. Το πλοίον ήτο πετρελαιοφόρον εντελώς καινούργές (τριών ετών) και είχε το νόμιμον πλήρωμα, αι δε συνθήκαι εργασίας ουδέν το έκτακτον ή ανώμαλον παρουσίαζον. Η εμφανισθείσα βλάβη του ασυρμάτου, ότε υπηρέτει έτερος ασυρματιστής, ήτοι προ του παθόντος, δεν εδημιούργησεν εν τη εκτελέσει της εργασίας συνθήκας ανωμάλους ή οπωσδήποτε εκτάκτους, ουδέ κατέστησε ταύτας οπωσδήποτε κοπιώδεις, διότι η επισκευή δεν εγένετο υπό του παθόντος αλλ' υπό ειδικού συνεργείου εις τον πρώτον λιμένα αφίξεως του πλοίου. Ο παθών είχε προς αποκλειστικήν χρήσιν ιδιαίτερον δωμάτιον ύπνου εν τω πλοίω και ηδύνατο ευκόλως να καταπολεμήσῃ τας συνήθεις κλιματολογικάς συνθήκας υψηλών θερμοκρασιών της περιοχής του Περσικού κόλπου. 1/4τι ενώ υπό τοιαύτας ομαλάς προϋποθέσεις εξετέλει την υπηρεσίαν του μέχρι της 28.2.1967, αιφνιδίως και άνευ εξωτερικού τινός αιτίου, η προϋπάρχουσα ψυχική αυτού νόσος υπετροπίασε. Παρεπονήθη εις τον πλοίαρχον διά ζάλην και έμετον και εξέφρασε την αυτήν ημέραν υπονοίας διά την ζωήν του, υποψιασθείς ότι θα εδολοφονείτο υπό τινός των μελών του πληρώματος. Την επομένην και μεθεπομένην παρέμεινεν ήρεμος. Την 3ην και 4ην Μαρτίου 1968 εξετέλεσε κανονικώς της εργασίας του. Την 5ην Μαρτίου 1968 ενεφανίσθη εις τον πλοίαρχον και τω ανέφερε την ακατάληπτον φράσιν "τον ζητούν κάτω". Ο πλοίαρχος τον ωδήγησεν εις το δωμάτιόν του και αφού ούτος ηρέμησεν απεχώρησε. Μετ' ολίγον ο παθών ηγέρθη εκ της κλίνης του, εξήγαγε τα υποδήματά του και ερρίφθη εις την θάλασσαν, πνιγείς. 1/4τι ο πλοίαρχος κατά την διάρκειαν της ολιγοήμερου ασθενείας του επέστησε την προσοχήν του πληρώματος διά την ικανοποίησιν πάσης επιθυμίας του και την παρακολούθησιν αυτού, ίνα δυνηθή και αποβάλλῃ τας ως άνω εμμόνους ιδέας του και ότι τέλος ο πλοίαρχος, μη δυνάμενος να αντιληφθή την πρόθεσιν του παθόντος προς αυτοκτονίαν, ουδέν ηδύνατο να πράξη προς αποτροπήν της και ούτω δεν παρέβη διάταξιν τινά και δη το άρθρ. 10 του από 9.12.1939 β.δ/τος "περί εγκρίσεως και θέσεως εις εφορμογήν του κανονισμού εργασίας επί ελληνικών φορτηγών πλοίων, ολικής χωρητικότητας κόρων 800 και άνω", αποκρούσαν ειδικώς τους αντιθέτους ισχυρισμούς του αναιρεσειόντος, και μετά ταύτα έκρινεν ότι δεν υφίσταται εργατικών ατύχημα υπό την προεκτεθείσαν έννοιαν, απορρίψαν την κατά της ομοίως αποφανθείσης οριστικής αποφάσεως του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου ασκηθείσαν έφεσιν του αναιρεσειόντος. Ούτω σκεφθέν και αποφανθέν το ως εφετειόν δικάσαν πρωτοδικείον, ορθώς υπήγαγε τα δεκτά γενόμενα πραγματικά περιστατικά εις

την εφαρμοσθείσαν διάταξιν του άρθρ. 1 ν. 551, ην ουδαμώς παρεβίασεν, οι δε εκ του άρθρ. 560 § 1 (578 § 1) Κ.Πολ.Δ. δεύτερος και τρίτος, κατά το πρώτον αυτού μέρος περί ευθείας παραβάσεως της άνω διατάξεως, λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. (Επικυρούται η Πολ. Πρ. Πειραιώς 602/1970).